

SV16

Franz Schubert
FRANZ SCHUBERT
1797 - 1828

12 **MATTHIAS GOERNE**, bariton
ALEXANDER SCHMALCZ, piano
DILLUNS 29 D'AGOST, 21.30 H

SCHUBERTÍADA
VILABERTRAN
2016

Lieder de Beethoven

Resignation, WoO. 149
An die Hoffnung, op. 32
Lied aus der Ferne, WoO. 137
Maigesang, op. 52/4
Der Liebende, WoO. 139

Sechs Lieder von Geller, op. 48
Bitten
Die Liebe des Nächsten
Vom Tode
Die Ehre Gottes aus der Natur
Gottes Macht und Vorsehung
Bußlied

An die Hoffnung, op. 94

Adelaide, op. 46
Wonne der Wehmut, op. 83/1
Das Liedchen von der Ruhe, op. 52/3
An die Geliebte, WoO. 140

An die ferne Geliebte, op. 98
Auf dem Hügel sitz ich spähend
Wo die Berge so blau
Leichte Segler in den Höhen
Diese Wolken in den Höhen
Es kehret der Maien
Nimm sie hin denn, diese Lieder

JOVENTUTS
MUSICALS
EXPERIMENTAL

Abans de Schubert

L. van Beethoven (1770 - 1827)

En una ocasió que l'amic Joseph von Spaun va lloar una de les seves primeres composicions, Franz Schubert va confessar-li que el que ell realment volia era ser compositor. I va afegir, abaixant la veu: "però, què es pot fer, després de Beethoven?" Aquestes paraules (lema de la Schubertíada d'enguany), pronunciades quan encara estudiava a l'internat, ens mostren la perspicàcia del jove, perfectament conscient de la grandesa de Ludwig van Beethoven. Amb els anys, Schubert devia aprendre que sí, que es podia fer música alhora i després de Beethoven sense deixar per això d'admirar-lo i respectar-lo. El que no devia ni arribar

a imaginar és que un dia el seu nom estaria tan indissolublement lligat a un gènere, el *lied*, que de tant en tant hauríem d'aturar-nos a recordar que hi va haver *lied* abans de Schubert. I això és el que farem aquesta nit, amb un inusual recital dedicat completament a Beethoven. Ens espolem el Romanticisme de les orelles abans de començar?

La vetllada s'obre amb un dels darrers *lieder* compostos per Beethoven, el preciós *Resignation* (1817), que ens parla amb sobrietat de l'acceptació de la pèrdua; paga la pena esmentar les indicacions precises que dóna el compositor per a la interpretació: "Amb sentiment, però amb decisió, ben accentuat i cantat com parlant".

An die Hoffnung, op. 32, està compost entre 1804 i 1805. Beethoven pren el text d'*Urania*, de Christoph August Tiedge, un poema subtítulat "sobre Déu, la immortalitat i la llibertat". Els versos d'*An die Hoffnung* estan extrets del primer dels sis cants que inclou el poema i, com diu el títol del *lied*, són un prec a l'esperança perquè mai no ens abandoni. El que fa més interessant aquesta cançó és el contrast amb la segona versió que en farà Beethoven deu anys després, *An die Hoffnung*, op. 94; llavors hi afegí uns versos, immediatament anteriors als que tria per a l'opus 32, que dubten de l'existència de Déu. Fos aquella omissió voluntària o involuntària, el poema cobra ara un nou sentit i el *lied* canvia completament: els versos inicials fan el paper de recitatiu i la resta de la cançó, que en la primera versió era estròfica, és ara variada i de caràcter més dramàtic.

Lied aus der Ferne, de 1809, pertany com *An die Hoffnung*, op. 32, a la segona etapa creativa de Beethoven, segons la classificació tradicional que situa el seu començament a l'entorn del 1802, arran d'una profunda crisi personal. Hi trobem, per primer cop aquesta nit, l'enyorança per la persona estimada i llunyana, i les muntanyes com a escenari d'aquesta solitud, en un *lied* on destaca una llarga introducció del piano.

Maigesang és el primer dels dos *lieder* que escoltarem avui de la primera etapa creativa de Beethoven, que comprèn aproximadament els darrers vint anys del segle XVIII. Es tracta d'una celebració de l'amor i la primavera, festiva i relaxada, que ressalta amb senzillesa els versos de Goethe; el piano dobra la veu i només pren protagonisme als compassos entre estrofes. Més endavant escoltarem un altre *lied* amb poema de Goethe, *Wonne der Wehmut*, compost vint anys després, el 1810. Aquí Beethoven

afegeix al poema original repeticions de versos i paraules per emfatitzar-les, i fa que el piano també interpreti el poema: fixeiu-vos en les escales descendents, les llàgrimes que rodolen per les galtes. En el primer *lied*, Beethoven respecta els preceptes de Goethe; en el segon, fa dues de les coses que més irriten el poeta: modificar els seus poemes i posar el piano a un nivell similar al de les paraules. No és estrany que quan va enviar-ne la partitura al prohom no obtingués cap resposta. Anècdotes a banda, és interessant que parem atenció a aquestes dues maneres d'entendre el *lied*.

Si a *Maigesang* l'amor no té dubtes, a *Der Liebende* (1810) l'amant sent per primer cop una "barreja d'amor i delit" que no entén; es tracta d'una cançó juganera en la qual, sense arribar a l'expressivitat que sentirem a *Wonne der Wehmut*, el piano suggereix l'agitació del jove.

La primera part del recital acabarà amb els *Gellert-Lieder*, un recull de sis cançons compostes a partir de *Geistliche Oden und Lieder*, una col·lecció de cinquanta-quatre poemes de Christian Gellert publicada el 1757 que Carl Philip Emanuel Bach va musicar completa l'any següent. Beethoven escriu els seus sis *lieder* entre els anys 1801 i 1802; són els temps en què Beethoven ha d'assumir que la seva sordesa, que ha començat a patir uns anys abans, avança irreversiblement. Molts autors han vist en aquestes dures circumstàncies el motiu que el devia empènyer a acostar-se a la religió i a triar els poemes de l'opus 48, sis sentits i íntims *lieder* dels quals podríem destacar el recolliment senzill de *Bitten* o la tristesa serena de *Vom Tode*.

Adelaide és segurament la cançó més coneguda de Beethoven, ja des de la seva publicació. Els seus contemporanis van quedar captivats pel tendre lirisme d'aquesta peça, que, oscil·lant entre cançó i ària (cosa que la fa poc caracteritzable), s'acostava molt als gustos de l'època.

I amb la calma resignada de *Das Liedchen der Ruhe*, una cançó publicada juntament amb *Maigesang*, i la tendra i emotiva *An die Geliebte* arribarem fins a la joia de la corona, pel que fa als *lieder*, del catàleg de Beethoven: *An die ferne Geliebte*.

Ben establerta al repertori, A l'*amada Ilunyana* és una peça de gran bellesa en la qual el compositor combina l'aroma de la cançó popular, emprant una escriptura aparentment senzilla, amb la creació d'una estructura nova, el cicle, un mot que he evitat de fer servir en parlar dels *Gellert-Lieder* per mirar de destacar les diferències de plantejament entre totes dues obres. En aquesta obra, i per primera vegada des del naixement del gènere, les cançons agrupades en un recull no són independents entre si, sinó que estan lligades musicalment i formen una unitat sense més pausa que les breus transicions instrumentals; fins i tot a la darrera cançó es recupera la melodia de la primera, que tanca així el cercle. Per descomptat, aquesta no serà l'única manera possible d'estructurar un cicle, però sí que n'és la primera i Schumann la tindrà en compte vint-i-cinc anys després quan compongui el seu *Dichterliebe*.

Aquesta obra és una de les primeres de la darrera etapa de Beethoven, que coincideix aproximadament amb els seus deu darrers anys de vida. Datada a l'abril de 1816, serà també un dels darrers cops que el compositor escriurà cançons; ens situem per acabar en el mateix període en què havíem començat amb *Resignation*. I en aquella mateixa època que Beethoven escrivia els seus darrers *lieder*, Schubert començava a escriure els seus...

Sílvia Pujalte Piñán

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

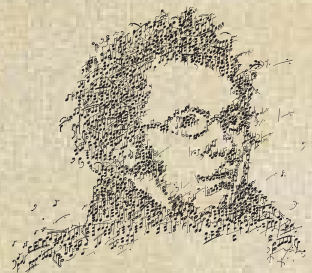
del 17 al 25 de juny
del 25 d'agost al 3 de setembre

2017

HOHENEMS

del 4 al 7 de maig/ del 13 al 16 de juliol
del 5 al 8 d'octubre

2017

Recitals de lied

Piotr Beczala, Ian Bostridge, Pavol Breslik, Sarah Connolly, Christian Gerhaher, Matthias Goerne, Thomas Hampson, Anja Harteros, Christiane Karg, Julia Kleiter, Elisabeth Kulman, René Pape, Christoph Prégardien, Marlis Petersen, Anna Lucia Richter, André Schuen, Krassimira Stoyanova, Violeta Urmana, Michael Volle

Concert d'àries

Valer Sabadus und Nuovo Aspetto

Concerts de cambra

Armida Quartett, Belcea Quartet, Cuarteto Casals, Doric String Quartet, Emerson String Quartet, Mandelring Quartett, Minetti Quartett, Modigliani Quartett, Pavel Haas Quartett, Quatuor Ebène, Schumann Quartett, Takács Quartet, Gérard Caussé, Roberto Di Ronza, Shani Diluka, Valentin Erben, Julia Fischer, Sol Gabetta, Gergana Gergova, Nelson Goerner, Clemens Hagen, Veronika Hagen, Marc-André Hamelin, Marie-Elisabeth Hecker, Martin Helmchen, Sharon Kam, Gabriel Le Magadure, Elisabeth Leonskaja, Aleksandar Madžar, Sabine Meyer, Nils Mönkemeyer, Daniel Müller-Schott, Alejandro Núñez, Andreas Ottensamer, Marco Postinghel, Jean-Guihen Queyras, Herbert Schuch, Baiba Skride, Alois Posch, István Várdai, Ciro Vigilante, Carolin Widmann, Akiko Yamamoto, William Youn

Recitals de piano

Khatia Buniatishvili, Till Fellner, David Fray, Marc-André Hamelin, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Cédric Pescia, Aaron Pilsan, Christian Zacharias

Recital de poesia i música

Hans Sigl und Helmut Deutsch

Classes magistrals

Sir Andrés Schiff, Thomas Quasthoff und Justus Zeyen

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P.O.Box 100, A-6845 Hohenems / Austria

Tel +43/(0)5576/72091, Fax +43/(0)5576/75450, info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770 - 1827)

Paul Graf von Haugwitz

Resignation

Lisch aus, mein Licht!
Was dir gebricht,
Das ist nun fort,
An diesem Ort
Kannst du's nicht wieder finden!
Du mußt nun los dich binden.
Sonst hast du lustig aufgebrannt,
Nun hat man dir die Luft entwandt;
Wenn diese fortgewehet,
Die Flamme irre gehet –
Sucht – findet nicht –
Lisch aus, mein Licht!

(Lied, WoO 149, Viena, 1817)

Resignació

Apaga't, llum meva!
El que et fa falta
és lluny d'ací,
en aquest lloc
no ho tornaràs a trobar!
Ara t'has de deixar anar.
Sempre t'has inflammat contenta,
però ara t'han robat l'aire;
quan aquest bufa lluny,
la flama es veu perduda...
busca... no troba...
apaga't, llum meva!

Christoph August Tiedge

An die Hoffnung

Die du so gern in heil'gen Nächten feierst
Und sanft und weich den Gram verschleierst
Der eine zarte Seele quält,
O Hoffnung! laß, durch dich emporgehoben
Den Dulder ahnen, daß dort oben
Ein Engel seine Tränen zählt!

Wenn, längst verhallt, geliebte Stimmen schweigen,
Wenn unter ausgestorbnen Zweigen
Verödet die Erinn' rung sitzt:
Dann nahe dich, wo dein Verlassner trauert,
Und, von der Mitternacht umschauert,
Sich auf versunkne Urnen stützt.

Und blick er auf, das Schicksal anzuklagen,
Wenn scheidend über seinen Tagen
Die letzten Strahlen untergehen:
Dann laß ihn um den Rand des Erdentraumes
Das Leuchten eines Wolkensaumes
Von einer nahen Sonne sehn!

(Lied, op. 32, Viena, 1804-05)

(El poema figura en el primer cant, "Klage des Zweiflers", "Queixa de l'escèptic" del poema "Urania")

A l'esperança

Tu que tan a gust celebres les santes nits
i dissimules amb dolçor i tendresa l'aflicció
que turmenta una ànima delicada,
oh, esperança! fes que, enfervorit per tu,
imagini l'aflligit que allà dalt
un àngel compta les seves llàgrimes!

Quan, extingides ja fa temps, callen les veus estimades,
quan sota les branques seques
reposen desolats els records,
acosta't llavors on plora el que et va abandonar,
i, observat per la mitjanit,
descansa en un taüt enfonsat.

I si mira enlaire, per incriminar el destí,
quan, acomiadant-se, es ponguin
els últims raigs dels seus dies,
fes-li veure llavors, com una orla
dels somnis terrenals, el reflex
en una nuvolada d'un sol proper!

TEXTOS

Christian Ludwig Reissig

Lied aus der Ferne

Als mir noch die Träne der Sehnsucht nicht floß,
Und neidisch die Ferne nicht Liebchen verschloß,
Wie glich da mein Leben dem blühenden Kranz,
Dem Nachtigallwäldchen, voll Spiel und voll Tanz!

Nun treibt mich oft Sehnsucht hinauf auf die Höh'n,
Den Wunsch meines Herzens wo lächeln zu seh'n!
Hier sucht in der Gegend mein schmachsender Blick,
Doch kehret er nimmer befriedigt zurück.

Wie klopf es im Busen, als wärst du mir nah,
O komm, meine Holde, dein Jüngling ist da!
Ich opfre dir alles, was Gott mir verlieh,
Denn wie ich dich liebe, so liebt' ich noch nie!

O Teure, komm eilig zum bräutlichen Tanz!
Ich pflege schon Rosen und Myrten zum Kranz.
Komm, zaubre mein Hüttchen zum Tempel der Ruh',
Zum Tempel der Wonne, die Göttin sei du!

(Lied, WoO 137, Viena, 1809)

Johann Wolfgang von Goethe

Maigesang

Wie herrlich leuchtet
Mir die Natur!
Wie glänzt die Sonne!
Wie lacht die Flur!

Es dringen Blüten
Aus jedem Zweig
Und tausend Stimmen
Aus dem Gesträuch.

Und Freud' und Wonne
Aus jeder Brust.
O Erd', o Sonne!
O Glück, o Lust!

O Lieb', o Liebe!
So golden schön,
Wie Morgenwolken
Auf jenen Höh'n!

Du segnest herrlich
Das frische Feld,
Im Blütendampfe
Die volle Welt.

Cançó des de la llunyania

Quan encara no em queien llàgrimes d'enyorament,
i la llunyania no retenia, envejosa, l'estimada,
com s'assemblava la meva vida a una corona florida,
i al bosc dels rossinyols, ple de jocs i danses!

L'enyorament m'empeny ara sovint cap a les altures,
on puguin somriure els desitjos del meu cor!
La meva mirada enamorada cerca afanyosa,
però mai no resta satisfeta!

Com em batega el cor, com si fossis a prop!
Oh, vine, estimada, aquí tens el teu enamorat!
T'ofereixo tot el que Déu em concedí,
car com a tu t'estimo, mai no havia estimat!

Oh, cara! Vine de pressa a la dansa nupcial!
Cullo ja roses i murtres per la corona.
Vine, converteix la meva cabana en un temple de la pau!
Del temple del delit, sigues tu la deessa!

Cançó de maig

Que esplendorosa
em sembla la natura!
Com brilla el sol,
com riuen els camps!

Neixen flors
de totes les branques,
i milers de veus
ixen del fullatge.

I hi ha alegria i delit
en tots els cors.
Oh terra, oh sol,
oh felicitat, oh plaer!

Oh, amor, amor!
Tan bell i daurat
com els núvols matinals
damunt les muntanyes!

Beneeixes els camps
amb magnificència,
omplés el món
de flors perfumades.

O Mädchen, Mädchen,
Wie lieb' ich dich!
Wie blickt dein Auge!
Wie liebst du mich!

So liebt die Lerche
Gesang und Luft
Und Morgenblumen
Den Himmlesduft.

Wie ich dich liebe
Mit warmem Blut,
Die du mir Jugend
Und Freud und Mut

Zu neuen Liedern
Und Tänzen gibst.
Sei ewig glücklich,
wie du mich liebst!

(Lied, op. 52/4, Bonn, 1790, revisat a Viena, 1805)

Christian Ludwig Reissig
Der Liebende

Welch ein wunderbares Leben,
Ein Gemisch von Schmerz und Lust,
Welch ein nie gefühltes Beben
Waltet jetzt in meiner Brust!
Herz, mein Herz, was soll dies Pochen?
Deine Ruh' ist unterbrochen,
Sprich, was ist mit dir geschnehn?
So hab' ich dich nie gesehn!

Hat dich nicht die Götterblume
Mit dem Hauch der Lieb' entglüht,
Sie, die in dem Heiligtume
Reiner Unschuld aufgeblüht?
Ja, die schöne Himmelsblüte,
Mit dem Zauberblick voll Güte,
Hält mit einem Band mich fest,
Das sich nicht zerreißen läßt.

Oft will ich die Teure fliehen,
Tränen zittern dann im Blick,
Und der Liebe Geister ziehen
Auf der Stelle mich zurück.
Denn ihr pocht mit heißen Schlägen
Ewig dieses Herz entgegen,
Aber ach, sie fühlt es nicht,
Was mein Herz im Auge spricht.

(Lied, WoO 139, Viena, 1809)

Oh, noia, noia,
com t'estimo!
Com et brillen els ulls!
Com m'estimes!

Així estima l'alosa
els cants i l'aire,
i les flors matinals
i els perfums del cel.

Com jo estimo
amb la sang encesa!
Em dónes joventut,
i joia i valor,

per a noves cançons
i noves danses.
Sigues per sempre feliç,
quan m'estimis!

L'enamorat

Quina vida més meravellosa,
quina barreja de dolor i delit,
quins tremolors desconeguts
dominen ara el meu cor!
Cor, cor meu, per què aquests batecs?
S'ha acabat la teva pau!
Parla, què és el que t'ha passat?
Mai no t'havia vist així!

És que t'ha tocat l'hàlit de l'amor
d'aquella flor divina
que només floreix en el santuari
de la pura innocència?
Sí, la bella flor del cel,
amb la mirada màgica de la bondat,
em té pres amb uns lligams
que no es poden desfer.

Sovint vull fugir de l'estimada,
però em tremolen les llàgrimes als ulls,
i l'esperit de l'amor
em fa retornar a ella.
Car aquest cor batega eternament
per ella, amb càlids batecs,
però, ai, ella no sent
el que el meu cor li diu a través dels ulls.

Sechs Lieder

Christian Fürchtegott Gellert

1. Bitten

Gott, deine Güte reicht so weit,
So weit die Wolken gehen;
Du krönst uns mit Barmherzigkeit
Und eilst, uns beizustehen.
Herr, meine Burg, mein Fels, mein Hort,
Vernimm mein Flehn, merk auf mein Wort;
Denn ich will vor dir beten!

(Lied, Viena, març 1897)

2. Die Liebe des Nächsten

So jemand spricht: Ich liebe Gott!
Und haßt doch deine Brüder,
Der treibt mit Gottes Wahrheit Spott
Und reißt sie ganz darnieder.
Gott ist die Lieb' und will, daß ich
Den Nächsten liebe gleich als mich.

(Lied, op. 48/2, Viena, 1801/02)

3. Vom Tode

Meine Lebenszeit verstreicht,
Stündlich eil' ich zu dem Grabe;
Und was ist's das ich vielleicht,
Das ich noch zu leben habe?
Denk, o Mensch, an deinen Tod;
Säume nicht; denn Eins is not!

(Lied, op. 48/3, Viena, 1801/02)

4. Die Ehre Gottes aus der Natur

Die Himmel rühmen des Ewigen Ehre;
Ihr Schall pflanzt seinen Namen fort.
Ihn rühmt de Erdkreis, ihn preisen die Meere;
Vernimm, o Mensch, ihr göttlich Wort!

Wer trägt der Himmel unzählbare Sterne?
Wer führt die Sonn' aus ihrem Zelt?
Sie kommt und leuchtet und lacht uns von ferne
Und läuft den Weg, gleich als ein Held.

(Lied, op. 48/4, Viena, 1801/02)

Sis lieder

1. Pregària

Déu, que lluny que arriba la teva bondat,
tan lluny com els camins dels núvols!
Ens premies amb misericòrdia
i t'apresses a córrer al nostre ajut!
Senyor, el meu castell, la meva roca, el meu refugi,
atén la meva pregària, escolta les meves paraules;
i jo oraré davant teu!

2. L'amor al proïsme

El que diu "Estimo a Déu"
però odia el seu germà,
fa burla de la veritat de Déu
i l'arrossega per terra.
Déu és amor, i vol que estimi
el proïsme com a mi mateix.

3. De la mort

Expira el temps de la meua vida,
cada hora m'acosta més a la tomba,
i què importa el que potser
encara em queda de vida?
Pensa, home, en la teua mort!
No vacil·lis, car només hi ha un desenllaç!

4. Lloança a Déu de la natura

El cels canten la lloança de l'Etern;
el seu ressò propaga el seu nom.
El lloa tota la terra, l'enalteixen els oceans.
Escolteu, homes, el seu diví llenguatge!

Qui aguanta les innombrables estrelles del cel?
Qui guia el sol en la seva cursa?
Arriba, ens il·lumina i ens somriu des de la llunyania,
i segueix el seu camí com un heroi.

5. Gottes Macht und Vorsehung

Gott is mein Lied!
 Er ist der Gott der Stärke;
 Hehr ist sein Namm', und groß sind seine Werke,
 Und alle Himmel sein Gebiet.

(Lied, op. 48/5, Viena, 1801/02)

5. Poder i providència de Déu

Déu és la meva cançó!
 Ell és el Déu dels forts,
 venerat és el seu nom i grans són les seves obres,
 i tots els cels els seus dominis.

6. Bußlied

An dir allein, an dir hab' ich gesündigt
 Und übel oft von dir getan.
 Du siehst die Schuld, die mir den Fluch verkündigt;
 Sie, Gott, auch meinen Jammer an.

Dir ist mein Fleh'n, mein Seufzen nicht verborgen
 Und meine Tränen sind vor dir.
 Ach Gott, mein Gott, wie lange soll ich sorgen?
 Wie lang' entfernst du dich von mir?

Herr, handle nicht mit mir nach meinen Sünden,
 Vergilt mir nicht nach meiner Schuld.
 Ich suche dich, laß mich dein Antlitz finden,
 Du Gott der Langmut und Geduld.

Früh wollst du mich mit deiner Gnade füllen,
 Gott, Vater der Barmherzigkeit.
 Erfreue mich um deines Namens willen;
 Du bist ein Gott, der gern erfreut.

Laß deinen Weg mich wieder freudig wallen
 Und lehre mich dein heilig Recht,
 Mich täglich tun nach deinem Wohlgefallen;
 Du bist mein Gott, ich bin dein Knecht.

Herr, eile du, mein Schutz, mir beizustehen
 Und leite mich auf ebner Bahn.
 Er hört mein Schrein, der Herr erhört mein Flehen
 Und nimmt sich meiner Seelen an.

(Lied, op. 48/6, Viena, 1801-02)

6. Cançó de penediment

He pecat contra Tu, només contra Tu,
 i sovint m'he portat molt malament.
 veus anunciada la culpa de la meva blasfèmia;
 mira també, oh Déu, la meva afllicció.

No se t'oculten les meves súpliques, els meus sospirs,
 i pots veure les meves llàgrimes.
 Ah Déu, Déu meu, quant de temps hauré de patir?
 Quant de temps restaràs lluny de mí?

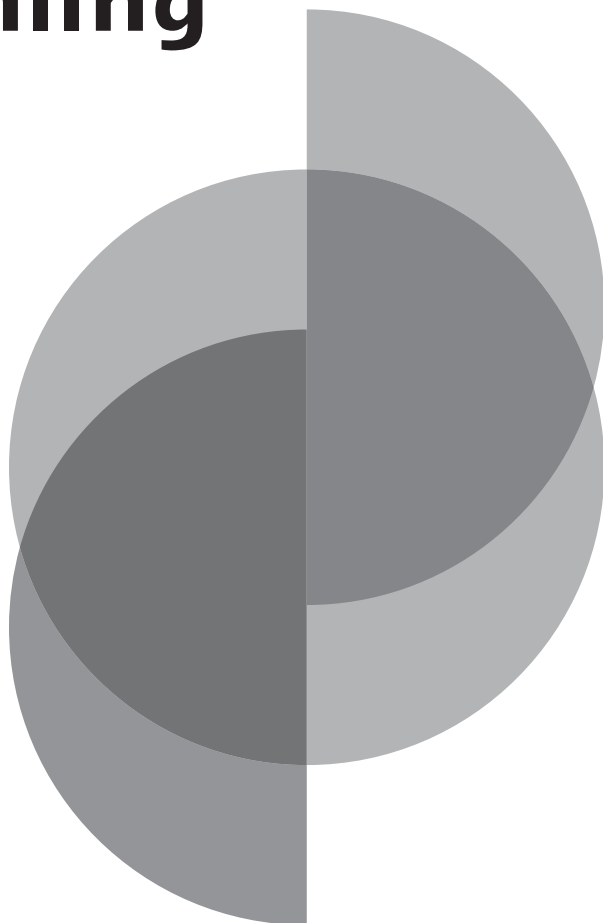
Senyor, no em tractis segons els meus pecats,
 no em recompensis segons les meves culpes.
 Jo et cerco, deixa'm veure la teva faç,
 oh Déu, de la indulgència i l'endurança!

Omplé'm aviat amb la teva gràcia,
 Déu, Pare de la misericòrdia!
 Fes que m'alegri amb el teu nom;
 ets un Déu al qual li plau alegrar-se.

Fes que torni a seguir alegrement el teu camí
 i ensenya'm la teva llei sagrada,
 que en tot moment obri segons el teu gust;
 ets el meu Déu, i jo el teu servent.

Senyor, mon protector, apressa't a socórrer-me
 i porta'm cap el bon camí!
 El Senyor oirà la meva veu i els meus precss,
 i acceptarà la meva ànima.

25.03. – 29.04.17
internationales
musikfestival
heidelberger
frühling

El programa es publicará a l'octubre. Reserveu-lo ara a www.heidelberger-fruehling.de i el rebreu de franc a casa vostra.

Christoph August Tiedge

An die Hoffnung

Ob ein Gott sei? ob er einst erfülle,
Was die Sehnsucht weinend sich verspricht?
Ob, vor irgend einem Weltgericht,
Sich dies rätselhafte Sein enthülle? –
Hoffen soll der Mensch! er frage nicht!

Die du so gern in heil'gen Nächten feierst
Und sanft und weich den Gram verschleierst
Der eine zarte Seele quält,
O Hoffnung! laß, durch dich emporgehoben
Den Dulder ahnen, daß dort oben
Ein Engel seine Tränen zählt!

Wenn, längst verhallt, geliebte Stimmen schweigen,
Wenn unter ausgestorbenen Zweigen
Verödet die Erinnerung sitzt:
Dann nahe dich, wo dein Verlassner trauert,
Und, von der Mitternacht umschauert,
Sich auf versunkne Urnen stützt.

Und blick er auf, das Schicksal anzuklagen,
Wenn scheidend über seinen Tagen
Die letzten Strahlen untergehn:
Dann laß ihn um den Rand des Erdentraumes
Das Leuchten eines Wolkensaumes
Von einer nahen Sonne sehn!

(Lied, op. 94, tardor 1813-15)

(El poema figura en el primer cant, "Klage des Zweiflers", "Queixa de l'escèptic" del poema "Urania")

A l'esperança

Si hi ha un Déu? Si algun dia satisfarà
el que l'enyorament em promet, plorant?
Si aquest Ser enigmàtic es revelarà
en algun judici final?
L'home ha d'esperar! Que no pregunti!

Tu que tan a gust celebres les santes nits
i dissimules amb dolçor i tendresa l'aflicció
que turmenta una ànima delicada,
oh, esperança! fes que, enfervorit per tu,
imagini l'affligit que allà dalt
un àngel compta les seves llàgrimes!

Quan, extingides ja fa temps, callen les veus estimades,
quan sota les branques seques
reposen desolats els records,
acosta't llavors on plora el que et va abandonar,
i, observat per la mitjanit,
descansa en un taüt enfonsat.

I si mira enlaire, per incriminar el destí,
quan, acomiadant-se, es ponguin
els últims raigs dels seus dies,
fes-li veure llavors, com una orla
dels somnis terrenals, el reflex
en una nuvolada d'un sol proper!

TEXTOS

Christian Ludwig Reissig

Adelaide

Einsam wandelt dein Freund im Frühlingsgarten,
Mild vom lieblichen Zauberlicht umflossen,
Das durch wankende Blütenzweige zittert,
Adelaide!

In der spiegelnden Flut, im Schnee der Alpen,
In des sinkenden Tages Goldgewölken,
Im Gefilde der Sterne strahlt dein Bildnis,
Adelaide!

Abendlüftchen im zarten Laube flüstern,
Silberglöckchen des Mais im Grase säuseln,
Wellen rauschen und Nachtigallen flöten:
Adelaide!

Einst, o Wunder! entblüht auf meinem Grabe
Eine Blume der Asche meines Herzens;
Deutlich schimmert auf jedem Purpurblättchen:
Adelaide!

(Lied, op. 46, Viena, 1794/95)

Johann Wolfgang von Goethe

Wonne der Wehmut

Trocknet nicht, trocknet nicht,
Thränen der ewigen Liebe!
Ach! nur dem halbgetrockneten Auge
Wie öde, wie todt die Welt ihm erscheint!
Trocknet nicht, trocknet nicht,
Thränen unglücklicher Liebe!

(Lied, op. 83/1, primera versió, Viena, 1810)

Adelaide

Solitari camina el teu amic pel jardí de primavera,
envoltat suaument per l'amable llum encantada
que brilla a través d'indecises branques florides.
Adelaide!

En el riu mirallejant, en la neu dels Alps,
en els núvols daurats del dia morent,
en el país de les estrelles, brilla la teva imatge,
Adelaide!

Les brises vespertines ho xiuxiuegen entre els delicats fullatges
ho murmuren en l'herba les argentines campànules de maig
ho canten les ones i ho refila el rossinyol:
Adelaide!

Un dia, oh prodigi, florirà en la meua tomba
una flor, de les cendres del meu cor;
clara brillarà en cada pétal de porpra:
Adelaide!

Delícia de la tristesa

No us assequeu, no us assequeu,
llàgrimes de l'amor etern!
Ai, només als ulls eixuts
els apar buit i mort el món!
No us assequeu, no us assequeu,
llàgrimes de l'amor dissortat!

Herrmann Wilhelm Franz Ueltzen

Das Liedchen von der Ruhe

Im Arm der Liebe ruht sich's wohl,
Wohl auch im Schoß der Erde,
Ob's dort noch oder hier sein soll,
Wo Ruh' ich finden werde,
Das forscht mein Geist und sinnt und denkt
Und fleht zur Vorsicht, die sie schenkt.

Im Arm der Liebe ruht sich's wohl,
Mir winkt sie, ach! vergebens.
Bei dir, Elise, fänd' ich wohl
Die Ruhe meines Lebens.
Dich wehrt mir harter Menschen Sinn
Und in der Blüte wek' ich hin!

Im Schoß der Erde ruht sich' wohl,
So still und ungestört,
Hier ist das Herz so kummervoll,
Dort wird's durch nichts beschweret.
Man schläft so sanft, schläft sich so süß
hinüber in das Paradies.

Ach, wo ich wohl noch ruhen soll
Von jeglicher Beschwerde,
Im Arm der Liebe ruht sich's wohl,
Wohl auch im Schoß der Erde!
Bald muß ich ruh'n und wo es sei,
Dies ist dem Müden einserlei.

(Lied, op. 52/3, Bonn, 1785-93)

Johann Ludwig Stoll

An die Geliebte

O daß ich dir vom stillen Auge
In seinem liebevollen Schein
Die Träne von der Wange sauge,
Eh' sie die Erde trinket ein!

Wohl hält sie zögernd auf der Wange
Und will sich heiß der Treue weih'n;
Nun ich sie so im Kuß empfangen,
Nun sind auch deine Schmerzen mein!

(Lied, WoO 140, Viena 1811)

La cançoneta de la pau

Es reposa bé en els braços de l'amor,
i també en la sina de la terra.
Si serà aquí o serà allà
on jo trobaré la pau,
s'ho pregunta la meva ànima pensívola,
i prega recelosa per aquesta pau.

Es reposa bé en els braços de l'amor,
però jo, ai, és inútil que ho esperi!
En tu, Elisa, trobaria jo
la pau de la meva vida.
Em defenso de tu amb ferm seny masculí,
mentre es va marcint la meva joventut!

Es reposa bé en la sina de la terra,
molt tranquil i sense cap destorb,
aquí el cor està ple d'affliccions,
allà res no l'angoixarà.
Es dorm tan bé, tan dolçament,
allà dalt en el paradís...

Ai, on podré jo reposar
d'aquests sofriments,
es reposa bé en els braços de l'amor,
i també en la sina de la terra!
Aviat reposaré, i on hagi de ser
li és igual al cor cansat.

A l'estimada

Oh, que pugui xuclar la llàgrima
que, des dels teus ulls silenciosos
i d'amorosa mirada, cau per la galta,
abans no se la begui la terra!

Bé que es queda vacil·lant en la galta,
càlidament consagrada a la fidelitat;
ara que la rebo amb un bes,
ara són també meves les teves penes!

An die ferne Geliebte

Alois Isidor Jeitteles

I.

Auf dem Hügel sitz' ich spähend
In das blaue Nebelland,
Nach den fernen Triften sehend,
Wo ich dich, Geliebte, fand.

Weit bin ich von dir geschieden,
Trennend liegen Berg und Tal
Zwischen uns und unserm Frieden,
Unserm Glück und uns'rer Qual.

Ach, den Blick kannst du nicht sehen,
Der zu dir so glühend eilt,
Und die Seufzer, sie verwehen
In dem Raume, der uns teilt.

Will denn nichts mehr zu dir dringen,
Nichts der Liebe Bote sein?
Singen will ich, Lieder singen,
Die dir klagen meine Pein!

Denn vor Liedesklang entweicht
Jeder Raum und jede Zeit,
Und ein liebend Herz erreicht,
Was ein liebend Herz geweiht!

II.

Wo die Berge so blau
Aus dem nebligen Grau
Schauen herein,
Wo die Sonne verglüht,
Wo die Wolke umzieht,
Möchte ich sein!

Dort im ruhigen Tal
Schweigen Schmerzen und Qual.
Wo im Gestein
Still die Primel dort sinnt,
Weht so leise der Wind,
Möchte ich sein!

Hin zum sinnigen Wald
Drängt mich Liebesgewalt,
Innere Pein.
Ach, mich zög's nicht von hier,
Könnst' ich, Traute, bei dir
Ewiglich sein!

A l'amada llunyana

I.

Assegut al turó, aguaito
la terra de boires blaves,
mirant cap a les pastures llunyanes
on, estimada, et vaig trobar.

Lluny estic ara de tu,
ens separen muntanyes i valls,
que s'alcen entre nosaltres i la nostra pau,
la nostra felicitat i el nostre turment.

Ai, no pots veure la mirada,
que vola ansiosa cap a tu,
i els sospirs, que s'esvaeixen
en l'espai que ens separa.

Res més podrà arribar fins a tu,
que et tramenti el meu amor?
Vull cantar, cantar cançons
que et presentin el meu dolor!

Puix el so de les cançons arriba
a tots els espais i a tots els temps,
i un cor amant guanyarà
el que un cor amant ha consagrat!

II.

On les muntanyes, tan blaves,
des de les boires grisoses,
miren enllà,
on el sol s'apaga lentament,
on avancen els núvols,
allà voldria ser!

Allà en la vall tranquil·la
on callen les penes i els turments.
On entre les roques
medita encara la primavera,
i el vent bufa tan suau,
allà voldria ser!

Cap al bosc misteriós
em porten la força de l'amor
i la pena interior.
Ai, res m'allunyaria d'ací
si pogués, estimada,
restar sempre amb tu!

III.

Leichte Segler in den Höhen,
Und du Bächlein, klein und schmal,
Könnt mein Liebchen ihr erspähen,
Grüßt sie mir viel tausendmal.

Seht ihr Wolken sie dann gehen
Sinnend in dem stillen Tal,
Laßt mein Bild vor ihr entstehen
In dem luft'gen Himmelssaal.

Wird sie an den Büschen stehen,
Die nun herbstlich falb und kahl,
Klagt ihr, wie mir ist geschehen,
Klagt ihr, Vöglein, meine Qual!

Stille Weste, bringt im Wehen
Hin zu meiner Herzenswahl
Meine Seufzer, die vergehen
Wie der Sonne letzter Strahl.

Flüstr' ihr zu mein Liebesflehen,
Laß sie, Bächlein, klein und schmal,
Treu in deinen Wogen sehen,
Meine Tränen ohne Zahl!

IV.

Diese Wolken in den Höhen,
Dieser Vöglein munt' rer Zug
Werden dich, o Huldin, sehen.
Nehmt mich mit im leichten Flug!

Diese Weste werden spielen
Scherzend dir um Wang' und Brust,
In den seid'nen Locken wühlen.—
Teilt ich mit euch diese Lust!

Hin zu dir von jenen Hügeln
Emsig dieses Bächlein eilt.
Wird ihr Bild sich in dir spiegeln,
Fließ zurück dann unverweilt!

III.

Aus lleugeres de les altures,
i tu, rierol petit i angost,
si poguéssiu entreveure la meva estimada,
saludeu-la mil vegades.

Si la veiéssiu vosaltres, núvols,
caminant absorta per la plàcida vall,
feu-li veure la meva imatge,
en la volta celestial.

Si es parés prop dels arbusts
pelats i grocs de la tardor,
planyeu-vos del que em passa,
planyeu-vos, ocellets, del meu turment.

Silenciosos vents de l'oest,
porteu a l'escollida del meu cor
els meus sospirs, que s'acaben
com els últims raigs del sol.

Murmura-li les meves súpliques d'amor,
deixa-li, rierol petit i angost,
que vegi, fidels, en les teves ones,
les meves llàgrimes incomptables!

IV.

Aquests núvols en les altures,
aquests ocellets d'alegre vol,
et podran veure, estimada.
Preneu-me en el vostre vol!

Aquests vents jugaran amb tu,
jugaran amb tu en les galtes i el pit,
remouran els teus rulls de seda...
Si poguéis compartir aquest plaer!

Cap a tu, des d'aquelles altures,
corre el rierol infatigable.
Si es reflectís en tu la seva imatge,
torna llavors sense demora!

TEXTOS

V.

Es kehret der Maien,
Es blühet die Au'.
Die Lüfte, sie wehen
So milde, so lau,
Geschwätzig die Bäche nun rinnen.

Die Schwalbe, die kehret
Zum wirtlichen Dach,
Sie baut sich so emsig,
Ihr bräutlich Gemach,
Die Liebe soll wohnen da drinnen.

Sie bringt sich geschäftig
Von Kreuz und von Quer
Manch' weicherer Stück
Zu dem Brautbett hieher,
Manch' wärmendes Stück für die Kleinen.

Nun wohnen die Gatten
Beisammen so treu,
Was Winter geschieden,
Verband nun der Mai
Was liebet, das weiß er zu einen.

Es kehret der Maien,
Es blühet die Au'.
Die Lüfte, sie wehen
So milde, so lau;
Nur ich kann nicht ziehen von hinnen.

Wenn alles, was liebt,
Der Frühling vereint,
Nur unserer Liebe
Kein Frühling erscheint,
Und Tränen sind all ihr Gewinnen.

V.

Torna maig,
floreixen els horts,
els aires són
tebis i suaus,
els rierols corren ara sorollosos.

Torna l'oreneta
al teulat hospitalari,
on construeix actiu
el niu nupcial,
on haurà d'habitar l'amor.

Porta diligent
d'ací i d'allà
branques tendres
per al tàlem nupcial,
i brots més càlids per als petits.

Ara viu junta
la fidel parella,
i el que l'hivern separà
ho ha reunit el maig,
que sap unir els que s'estimen.

Torna maig,
floreixen els horts,
els aires són
tebis i suaus.
Només jo no em puc moure d'ací.

Quan a tots els que s'estimen
els ha unit la primavera,
només al nostre amor
no s'apareix la primavera,
i les llàgrimes són el seu únic premi.

VI.

Nimm sie hin denn, diese Lieder,
Die ich dir, Geliebte, sang,
Singe sie denn abends wieder
Zu der Laute süßem Klang!

Wenn das Dämm' rungsrot dann ziehet
Nach dem stillen blauen See,
Und sein letzter Strahl verglühet
Hinter jener Bergeshöh',

Und du singst, was ich gesungen,
Was mir aus der vollen Brust
Ohne Kunstgepräg' erklingen,
Nur der Sehnsucht sich bewußt:

Dann vor diesen Liedern weichet,
Was geschieden uns so weit,
Und ein liebend Herz erreicht,
Was ein liebend Herz geweiht!

(Cicle de 6 Lieder, op. 98, Viena, abril 1816)

VI.

Accepta, doncs, aquestes cançons
que t'he dedicat, estimada,
torna-les a cantar al vespre
amb el dolç so del llaüt.

Quan el vermell del capvespre s'allunyi
cap el blau tranquil del mar,
i el seu últim raig s'apagui
darrera d'aquell cim,

quan cantis el que he cantat,
el que m'ha sortit del cor
sense cap afany artístic,
inspirat només per la melangia:

Calmaran llavors aquestes cançons
el que tant ens va separar,
i un cor amant guanyarà
el que un cor amant ha consagrat!

Traduccions: Manuel Capdevila i Font

MATTHIAS GOERNE, baríton

Matthias Goerne és convidat regularment als festivals i als auditoris més importants del món, com el Wigmore Hall de Londres o el Carnegie Hall de Nova York. En la seva important carrera com a intèrpret de lied l'han acompanyat pianistes com Pierre-Laurent Aimard, Leif Ove Andsnes, Alfred Brendel, Christoph Eschenbach, Elisabeth Leonskaja o Alexander Schmalcz. Des que va debutar com a cantant d'òpera al Festival de Salzburg el 1997 com a Papageno (*Die Zauberflöte*), ha estat convidat per actuar a la ROH de Londres, al Teatro Real de Madrid,

la Semperoper de Dresden o la Metropolitan Opera House de Nova York. Ha interpretat entre d'altres els papers wagnerians de Wolfram (*Tannhäuser*), Kurwenal (*Tristan und Isolde*) i els protagonistes de *Lear* d'Aribert Reimann o *Wozzeck* d'Alban Berg.

ALEXANDER SCHMALCZ, piano

Alexander Schmalcz va rebre les seves primeres classes de piano com a corista al Dresden Kreuzchor; va estudiar als Conservatoris de Dresden i Utrecht i a l'Escola Guildhall de Música i Drama de Londres. Ha guanyat nombrosos premis, incloent el concurs Nederlands Impressariat l'any 1995 (juntament amb el seu trio de piano) i el Premi Gerald Moore i el Premi d'acompanyant Megan Foster el 1996. Actua regularment a les sales de concert més importants com ara el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiada a Schwarzenberg, el Concertgebouw d'Amsterdam, la Royal Opera

House de Londres o el Kennedy Center de Washington DC. Treballa regularment amb cantants com Matthias Goerne, Peter Schreier, Grace Bumbry, Konrad Jarnot o Stephan Loges. Els seus companys de música de cambra inclouen el Petersen Quartet i el violoncel·lista Claus Reichardt. És professor al Conservatori Robert Schumann a Düsseldorf des de 1999.

Departament de cultura de la Generalitat de Catalunya: Bob Masters

14 | 2 de setembre, 21:30 h

Anna Lucia Richter, soprano
Michael Gees, piano

Schubert

Hoffnung | Suleika II | Gesänge aus "Wilhelm Meister" | Romanze | Nachtviolen | Viola | Erster Verlust | An mein Herz | An den Mond | Der Zwerg | Die Götter Griechenlands | Das Heimweh | Totengräbers Heimweh | Sieben Gesänge auf Walter Scotts "Fräulein vom See" (selecció) | Abschied von der Erde

La jove soprano alemanya és una de les aparicions més radiants dels darrers anys que sedueix a les grans personalitats musicals: Bernard Haitink la va escollir per inaugurar el Festival de Lucerna sota la seva batuta, András Schiff va voler actuar com el seu acompanyant quan la va escoltar. Amb l'agenda plena per actuar als escenaris més importants del món, Richter ha trobat un forat per presentar el seu debut estatal a la Schubertiada on de ben segur ens seduirà amb el registre líric i la seva intel·ligència interpretativa.

CONFERÈNCIA: Dones i homes, muses, poetes | 20:00 h | Jesús Aguado

15 | 3 de setembre, 21:30 h

Camerata432
Gordan Nikolic, violí i director

Janáček, Schubert i Txaikovski

Leos Janáček - Suite per a orquestra de cordes, JW 6/2
Franz Schubert - Rondo per a violí i orquestra, D.438
Piotr Íltx Txaikovski - Serenata per a corda en do major, op. 48

Una petita gran orquestra per cloure el festival: enguany acomiadarem l'estiu amb un concert que ens oferirà la Camerata432, formada per alguns dels millors músics joves del país, que ja s'ha guanyat un prestigi al qual responen personalitats com Gordan Nikolic, principal violí de la London Symphony Orchestra i col·laborador d'altres grans orquestres europees. Nikolic dirigirà aquest programa amb tres obres de profund lirisme.

SCHUBERTÍADA VILABERTRAN 2016

www.schubertiadavilabertran.cat

ORGANITZEN

AMB EL SUPORT DE

AMB LA COL-LABORACIÓ I PATROCINI DE

AMB LA COL-LABORACIÓ DE

PARTNERS INTERNACIONALS

